

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1665

av Penilla Gunther (KD)

Myndighetsutövning byggd på bevis

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i förvaltningslagen förtydliga vikten av att myndighetsutövning ska byggas på faktaunderlag och bevis.

Motivering

Myndighetsutövning är ett förvaltningsrättsligt begrepp och omfattar beslut eller andra åtgärder som ytterst är uttryck för samhällets maktbefogenheter i förhållande till medborgarna. I Sverige är en vanlig definition, hämtad ur den gamla förvaltningslagens 3 § (ÄFL 1971:290), "utövning av befogenhet att för enskild bestämma om förmån, rättighet, skyldighet, disciplinär bestraffning eller annat jämförbart förhållande".

Myndighetsutövning kan innebära både beslut som är gynnande för den enskilde (såsom beslut att bevilja ett bidrag) eller beslut som är betungande (såsom beslut att ta ut en avgift). Fel eller försummelse vid myndighetsutövning kan leda till att myndigheten tvingas betala ut skadestånd. Dessutom kan den tjänsteman som utövar myndighetsutövning och som med uppsåt eller av oaktsamhet missköter sina uppgifter dömas till ansvar för tjänstefel.

Allmänna rättssäkerhetskrav som kan ställas på all offentlig myndighetsutövning i form av likhet, objektivitet och integritetsskydd ska vara uppfyllda. En utredning till exempel får inte präglas av osakliga omdömen eller subjektiva värderingar, utan ska kunna styrkas i alla dess delar. Rykten eller andra icke styrkta påståenden samt annat irrelevant material ska inte ingå i utredningen. Värdeomdöme kan få förekomma, men måste grundas på fakta och vara av verklig betydelse för saken för att kunna tillmätas vikt.

Idag finns inte den ovanstående beskrivningen av de allmänna rättssäkerhetskraven eller hur en utredning ska hanteras i förvaltningslagens (1986:223) texter vilket borde vara en påminnelse för de tjänstemän som utövar lagen.

Penilla Gunther (KD)